

RAPPORTEN OM DE HEMMELIGE TJENESTER OVERLEVERT

Nytt lys over historien

Lund-kommisjonen lover at den 1130 sider tykke rapporten vil kaste nytt lys over etterkrigshistorien.

ASLAK BONDE
THOMAS SPENCE
KARINA JENSEN (foto)

– Jeg vil tro at neste utgave av boken «Vårt hundreår» (hans nylig utkomne historiebok) må revideres endel. Jeg har fått endel ny innsikt i norsk historie. Men det blir ikke en total nyskrivning, sier tidligere SV-leder og medlem av kommisjonen Berge Furre.

I går overleverte Lund-kommisjonen ett eksemplar og en diskett med den mye omtalte rapporten om de hemmelige tjenestene til Stortingets presidentskap. Kommisjonen mener rapporten kan offentliggjøres i sin helhet uten fare for rikets sikkerhet. Enkelte opplysninger er omskrevet av den grunn.

– Dere har måttet finne dere i spekulasjoner og konspirasjoner om deres arbeid. Jeg håper dere har klart å trenge så dypt inn i problemstillingen som overhodet mulig, takket stortingspresident Kirsti Kolle Grøndahl.

Låst inn

Materialet, gradert «Hemmelig», ble umiddelbart låst inn til over påske i Stortingets sikreste rom, grunnlovshvelvet. Her har ingen politiker adgang på egen hånd.

Kommisjonens leder Ketil

Lund avslørte at den enstemmige rapporten internt var døpt «Rapportosaurus». Ut over det var han meget, meget tilbakeholden med å fortelle om innholdet.

– Vi håper å komme til livs spekulasjoner som har bidratt til å forgifte det politiske liv, sier Lund.

– Har dere kommet til bunns i historien om de hemmelige tjenestene?

– Hvis det hadde vært vesentlige forhold vi ikke hadde kommet til bunns i, ville granskningen ikke vært avsluttet nå.

Lund sa ved overleveringen av rapporten at det har vært et interessant arbeid:

– Vår bevissthet kommer nok til å være preget av dette arbeidet i lang tid. Det er ting som det ikke er så lett å viske ut av minnet.

Han ønsket ikke å utdype temaet nærmere.

500 personer

500 personer har vært inne til avhør, og ifølge Lund var det ingen som hadde nektet å stille, eller som hadde unnlatt å svare på spørsmålene.

På spørsmål om de mener alt er avdekket, svarer han:

– Hvis dere spør om vi har funnet den hele og fulle sannhet, ligger det i sakens natur at det er noe vanskelig å si.

Han nektet å svare på konkrete spørsmål, som om det har vært irregulært samarbeide mellom tjenestene og Ap.

– Det blir en meget interessant og leseverdig rapport, sier advokat Regine Ramm Bjørke i Lund-kommisjonen.

Etter overleveringen ut-

HEMMEG: Lund-kommisjonens leder Ketil Lund (til venstre) overleverte i går rapporten til Stortingets presidentskap ved stortingspresident Kirsti Kolle Grøndahl.

dypet Furre sitt syn: – Rent generelt er det jo slik at historien alltid omskrives. Noe skal jo vi historikere leve av, og vi må ta hensyn til ny kunnskap.

I min bok står det to sider om denne delen av historien, og nå er det grunnlag for å skrive disse sidene bedre. – Er det bare den sekvensen som må skrives om, eller

hele historien om Ap.s oppbygging er det jo slik at moderne Norge?

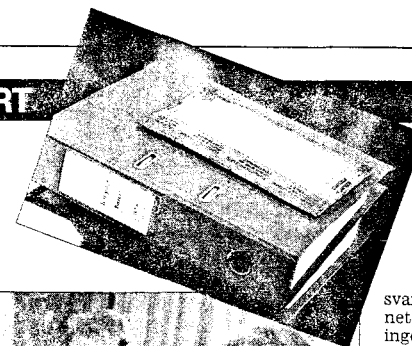
– I historien henger alle ting sammen. . . Jeg har fått endel ny innsikt som vil pre-

ge min fremstilling av historien.

– Føler du nå at sannheten om de hemmelige tjenester er skrevet?

– Vi har ryddet opp i en

god del spekulasjoner. Den endelige sannhet får vi aldri, men jeg tror vi har kommet så langt som vi kunne innenfor vårt mandat. Det er selvfølgelig fortsatt mange ube-

VI MÅ VENTE: Rapporten er på 1130 sider. Den vil ligge innelåst og ulest til over påske.

svarte spørsmål, blant annet om den lovlige overvåkingen av norske borgere – men det lå utenfor vårt mandat, fordi vi ble bedt om å se på urettmessig overvåking.

– Kommisjonen er enstemmig på alle punkter. Var det vanskelig å komme frem til enighet?

– Jeg føler vel at innsikt og grundighet har ført oss frem til enighet.

Haakon Lie

– Det er blitt hevdet at du er inhabil, og Haakon Lie har blant annet forlangt å bli avhørt av kommisjonen uten deg til stede. Hvordan har det virket inn på deg?

– Jeg var vel den første som sa at en politiker er så tykkhudet at han kan stå uten ryggrad, og jeg har jo vært politiker. Nei, jeg har ikke følt disse påstandene særlig tyngende. Rapporten forblir innelåst og ulest til over påske. Da starter de seks medlemmene i Stortingets presidentskap arbeidet med rapporten.

I månedsskiftet april-mai skal presidentskapet legge frem en hemmelig innstilling med forslag om hvordan rapporten skal behandles. Først da vil også de øvrige stortingsrepresentantene få adgang til rapporten.

Men så lenge den er gradert «Hemmelig», gjelder strenge regler for representantenes håndtering av saken.

Deretter settes et hemmelig stortingsmøte. Hvis Stortinget vedtar å nedgradere rapporten i sin helhet, vil møtet bli åpnet og rapporten formelt offentliggjort.